

LähiTapiola Varainhoidon omistajaohjauksen periaatteet

Huhtikuu 2024

1. Yleistä omistajaohjauksesta

LähiTapiola Varainhoidon omistajaohjauksen periaatteet linjaavat LähiTapiola Varainhoidon toimintaa arvopaperisijoitusten omaisuudenhoitajana sekä Suomessa että ulkomailla. Periaatteiden tärkeimpiä lähtökohtia ovat kestävyys, läpinäkyvyys ja hyvän hallintotavan edistäminen. Omistajaohjauksen periaatteet koskevat ensisijaisesti pörssilistattuja osakesijoituksia mutta myös soveltuvin osin muita sijoituksia, esimerkiksi yritysten joukkovelkakirjalainoja.

LähiTapiola Varainhoidon omistajaohjauksen lähtökohtana on pitkäaikaisen vastuullisen arvopaperisijoittajan asema yhtiön omistajana ja rahoittajana, jonka tavoitteena on saada sijoitukselleen tuottoa pitkällä tähtäimellä. LähiTapiola Varainhoidon tavoitteena on tukea sijoituskohteita menestymään ja saavuttamaan tavoitteensa ja siten turvata ja parantaa pitkän aikavälin sijoitustuottoa. Tavoitteen saavuttamiseksi yhtiöiden toiminnan seuraaminen ja siihen vaikuttaminen on keskeistä.

Lisäksi LähiTapiola Varainhoito tunnistaa velvollisuutensa asiakkaidensa ja LähiTapiola-rahastojen omaisuudenhoitajana vaikuttaa sijoituskohteisiin aktiivisen omistajuuden keinoin. LähiTapiola Varainhoito uskoo, että aktiivisella omistajuudella ja rakentavalla keskustelulla sijoituskohteiden kanssa voidaan vaikuttaa positiivisesti yritysten toimintaan ja siten myös edistää sijoitusten parempaa tuotto-riskisuhdetta pitkällä tähtäimellä.

LähiTapiola Varainhoito vaikuttaa sijoituskohteisiin resurssiansa puitteissa. Vaikuttamistapaukset priorisoidaan ja sopivin vaikuttamistapa valitaan etupäässä sijoituksen koon ja merkittävyyden, sijoituskohdekohtaisen kestävyystekijän oleellisuuden, kestävyysteeman systeemisen merkittävyyden (esimerkiksi ilmastonmuutos, luonnon monimuotoisuus, ihmisoikeudet) ja vaikuttamisen onnistumismahdollisuuksien perusteella.

1.1. Omistajaohjauksen periaatteiden rooli osana sijoitusstrategiaa

LähiTapiola Varainhoidon sijoitusstrategian keskeisiä kulmakiviä ovat pitkäjänteinen sijoittaminen, sijoituskohteiden ja/tai -markkinoiden syvällinen tunteminen sekä kestävyys edistäminen. Aktiivista omistajuutta

ja omistajaohjauksen periaatteita hyödyntäen LähiTapiola Varainhoito tukee pitkän aikavälin sijoitustuottotavoitteiden toteutumista. Tärkeimmät aktiivisen omistajuuden toimintatavat ovat tapaamiset yhtiön johdon kanssa, yhtiökokouksiin osallistuminen sekä yhtiöihin vaikuttaminen yksin tai yhdessä muiden sijoittajien kanssa.

1.2. Menettelytavat pörssi-yhtiön toiminnan seuraamiseksi sijoitusstrategian kannalta merkityksellisissä asioissa

LähiTapiola Varainhoidon sijoitusstrategian kannalta merkityksellisimpiä asioita ovat muun muassa yhtiön strategia ja sen toteutumisedellytykset, taloudellinen menestyminen, tulevaisuuden näkymät, toimintaan liittyvät mahdollisuudet ja riskit, pääomarakenne sekä asemoituminen vastuullisena toimijana ja kestävä kehityksen edistäjänä omalla toimialallaan ja yhteiskunnassa. Lisäksi tärkeää on arvioida muun muassa hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien laatua sekä raportoinnin ja viestinnän läpinäkyvyyttä.

LähiTapiola Varainhoito saa tietoa yhtiöistä muun muassa yhtiöiden tulos- ja yhteiskuntavastuuraporteista, yhtiöiden järjestämistä sijoittajatapaamisista ja salkunhoidon käytössä olevista tietokannoista. Tärkeä tiedon lähde ovat säännölliset tapaamiset yhtiöiden johdon kanssa. Tapaamisissa keskustellaan yhtiön menestykselle oleellisista asioista kuten yhtiön strategisista tavoitteista, tulevaisuuden mahdollisuuksista ja haasteista sekä kestävyystekijöistä ja -riskeistä. Tiedot päivitetään analyysitietokantaan.

1.3. Menettelytavat äänioikeuden tai muiden osakkeisiin liittyvien oikeuksien käyttämiseksi

LähiTapiola Varainhoito osallistuu yhtiökokouksiin omaisuudenhoitoasiakkaidensa nimissä. Yhtiökokouksiin osallistumisessa noudatetaan kohdassa 2 kuvattua LähiTapiola Varainhoidon äänestyspolitiikkaa.

1.4. Menettelytavat miten LähiTapiola Varainhoito käy vuoropuhelua pörssi-yhtiön, sen muiden osakkeenomistajien ja sidosryhmien kanssa

Yllä kuvattujen yhtiö- ja sijoittajatapaamisten lisäksi LähiTapiola Varainhoito on tarvittaessa ja

omistuksen merkittävydestä riippuen yhteydessä yhtiön johtoon ja hallitukseen yhtiökokouksen toimivaltaan liittyvissä asioissa, etenkin jos äänestyspolitiikkamme mukaisesti vastustamme yhtiökokouksen esityslistalla olevaa ehdotusta. Erityisesti suomalaisten omistusten osalta pyrimme keskustelemaan asiasta ja varmistamaan, että yhtiö on tietoinen perusteista niissä tapauksissa, joissa LähiTapiola Varainhoito ei kannata hallituksen esitystä. Tilanteen mukaan voimme käyttää asiasta puheenvuoron yhtiökokouksessa tai pyytää asiasta äänestystä.

LähiTapiola Varainhoito voi myös osallistua osakkeenomistajien yhteisiin vaikuttamishankkeisiin kehittääkseen tai muuttaakseen yhtiön toimintaa.

1.5. Vaikuttaminen yrityksiin (engagement)

LähiTapiola Varainhoito vaikuttaa sijoituskohteisiinsa salkunhoitajien yritystapaamisten yhteydessä. Tapaamisten aikana muun muassa:

- verifioidaan yritystä koskevaa kestävyysinformaatiota
- edellytetään tarkempaa raportointia yrityksen kestävyystekijöistä ja -haitoista, esimerkiksi taksonomian mukainen raportointi, kestävyysindikaattoreiden ja tavoitteiden asettaminen sekä edistymisen seuranta
- keskustellaan yrityksen toimintojen suoraan tai välillisesti aiheuttamista haitallisista kestävyysvaikutuksista ympäristölle tai yhteiskunnalle sekä haittavaikutusten minimoimisesta ja niiden korvaamiskeinoista
- keskustellaan yrityksen arvoketjuun liittyvistä kestävyysriskeistä ja -haitoista, sekä riskeihin varautumisesta
- pyydetään tarkempaa tietoa kestävyystekijöiden, -riskien ja -haittojen huomioimisesta yrityksen strategiassa ja strategisissa päätöksissä
- keskustellaan kestävyystekijöiden hoidon kehittymisestä yrityksessä
- keskustellaan kestävyystekijöihin liittyvistä tulevaisuuden mahdollisuuksista
- tuodaan esille tunnistettuja kehityskohteita yrityksen toiminnassa.

LähiTapiola Varainhoito keskustelee kestävyystekijöistä yritysjohton kanssa aina, kun koemme sen tarpeelliseksi ja ajankohtaiseksi. Keskustelut painottuvat yrityskohtaisiin kestävyystekijöihin, jotka ovat oleellisia

yrityksen toiminnan ja arvon kehitykselle. Keskustelut voivat liittyä niin ympäristöasioihin, sosiaaliseen vastuuseen kuin hyvän hallintotavan toteutumiseen yrityksessä. Yhä enenevässä määrin keskustelut liittyvät myös yrityksen toimintojen ympäristö- ja yhteiskunnallisiin vaikutuksiin sekä haitallisten vaikutusten minimoimiseen ja niiden korvaamiseen. Yritysten toiminnoilla voi olla merkittäviä vaikutuksia ympäristöön ja yhteiskuntaan mutta myös ympäristön tilalla ja yhteiskuntien toimivuudella on yhä suurempi vaikutus yritysten tulevaisuuden toiminta- ja menestymismahdollisuuksiin. Näiden keskinäisriippuvuuksien arvioimisella on siten oleellinen vaikutus myös sijoituskelliseen menestykseen.

LähiTapiola Varainhoito on aktiivisesti yhteydessä yrityksiin, jotka ovat saaneet tyydyttävän tai heikon luokituksen kestävyysarvioinnissa pyytääkseen lisäselvitystä kestävyystekijöiden huomioimisesta. Jos yritys ei yhteydenotoista huolimatta paranna toimintaansa toivotulla tavalla kohtuullisessa ajassa, käytetään muita vaikuttamistapoja tai sijoituksesta luovutaan.

LähiTapiola Varainhoito on tarpeen mukaan yhteydessä ESG-palveluntarjoajan kansainvälisten normien (UN Global Compact) tarkkailulistalle (watch list) joutuneisiin yhtiöihin hankkiakseen tietoa rikkomuksen luonteesta ja vakavuudesta sekä arvioidakseen yhtiön todennäköisyyttä päätyä normien rikkojaksi. Tapauskohtaisen arvion perusteella sijoituksesta voidaan luopua, vaikka yhtiö ei vielä olekaan normien rikkojien poissulkulistalla.

LähiTapiola Varainhoito on myös yhteydessä yrityksiin kannustaakseen parempaan raportointiin esimerkiksi päästöjen ja muiden kestävyysmittareiden osalta.

LähiTapiola Varainhoito dokumentoi tiedot tapaamisista, jotta yritysten kehitystä voidaan seurata systemaattisemmin. Keskusteluja käydään etupäässä sellaisten yritysten kanssa, joihin on jo sijoitettu. Erityisen tärkeitä ovat keskustelut pienempien yritysten kanssa, koska niitä koskevan julkisen informaation saatavuus on vähäisempää.

1.6. Vaikuttamishankkeet (collaborative engagement) ja vaikuttaminen yhteiskuntaan

Resurssien puitteissa LähiTapiola Varainhoito osallistuu niin kutsuttuihin vaikuttamishankkeisiin

(collaborative engagement) yhdessä muiden sijoittajien kanssa esimerkiksi PRI:n palveluita hyödyntäen. Näiden vaikuttamishankkeiden pitää riittävässä määrin kohdistua sijoituskohteisiin, joihin LähiTapiola Varainhoito on jo entuudestaan sijoittanut ja aiheen on liityttävä sijoituksellisesti oleelliseen kestävyystekijään tai -teemaan. Hankkeet voivat liittyä niin ympäristöasioihin, sosiaaliseen vastuuseen kuin hyvän hallintotavan toteutumiseen yrityksessä tai toimialalla.

LähiTapiola Varainhoito osallistuu normipohjaiseen sekä temaattiseen vaikuttamiseen hyödyntäen ISS ESG:n vaikuttamispalveluita. Teemat liittyvät sijoituksellisesti sekä systeemisesti merkittäviin kestävyysteemoihin kuten ilmastonmuutos tai biodiversiteetti.

LähiTapiola Varainhoito vaikuttaa kestävän sijoitustoiminnan ja kestävän kehityksen edistämiseen ja kehittämiseen sijoitusmarkkinoilla, päättäjien keskuudessa ja laajemmin yhteiskunnassa erilaisten yhteishankkeiden ja -aloitteiden kautta. Yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa päätetään tapauskohtaisesti osallistumisesta sijoittajien yhteishankkeisiin, yhteistyöfoorumeihin ja aloitteisiin, vaadittavien resurssien puitteissa. LähiTapiola Varainhoito on poliittisesti sitoutumaton eikä pyri vaikuttamaan puoluepoliittiseen päätöksentekoon itse tai kolmansien osapuolien kautta. LähiTapiola Varainhoidon mahdolliset vaikuttamistoimet suoraan tai välillisesti päättäjiä kohtaan on suunnattu systeemisten kestävyysriskien huomioimiseen ja kestävyys sääntelyn ja -raportoinnin kehittämiseen.

LähiTapiola Varainhoitokonsernin kestävän sijoitustoiminnan ohjausryhmä hyväksyy kuhunkin vaikuttamishankkeeseen tai yhteisaloitteeseen osallistumisen. LähiTapiola Varainhoitokonserniin kuuluvat emoyhtiö LähiTapiola Varainhoito Oy ja sen kolme tytäryhtiötä: LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy, LähiTapiola Vaihtoehtorahastot Oy ja Seligson & Co Rahastoyhtiö Oyj.

LähiTapiola Varainhoito on LähiTapiola-ryhmän vakuutusyhtiöiden omistama ja kuuluu LähiTapiola-ryhmään, joka on keskinäiseen yhtiömuotoon perustuva asiakkaidensa omistama yhtiöryhmä. Yhteiskunnallista ja sidosryhmiin vaikuttamista Suomessa edistetään ryhmän edustajien ja paikallisesti ryhmän alueyhtiöiden välityksellä.

LähiTapiola Varainhoidon vaikuttamisprosessit yhtiöiden kanssa voivat myös vaikuttaa

äänestyskäyttäytymiseen yhtiökokouksissa. Tarpeen mukaan voimme myös käyttää vaikuttamisteemasta puheenvuoron yhtiökokouksessa.

1.7. Vaikuttaminen valtionlainoissa

LähiTapiola Varainhoidon salkunhoitajat keskustelevat kestävyysnäkökulmista liikkeeseenlaskijoiden tapaamisissa, mutta LähiTapiola Varainhoito ei pyri vaikuttamaan suoraan valtioihin tai julkiseen sektoriin. Yhteiskunnallisiin päättäjiin vaikutetaan etupäässä yhteishankkeiden kautta.

1.8. Vaikuttaminen rahastokumppaneihin

Rahastokumppanien joukko on rajallinen ja heidät on valittu yksityiskohtaisen valintaprosessin kautta. Rahastokumppanien toimintaa arvioidaan osana jatkuvaa seurantaa. Jos rahastokumppanin toiminnassa ilmenee epäselvyyksiä tai väärinkäytöstä, yhteyshenkilöltä edellytetään asiasta lisätietoja. Jos rahastokumppani ei yhteydenotoista huolimatta anna tarvittavaa selvennystä ja paranna toimintaansa toivotulla tavalla kohtuullisessa ajassa, vaihtoehtoina on joko pidättäytymien uusista sijoituksista ko. kumppanin rahastoihin, nykyisten sijoitusten vähentäminen tai luopuminen kaikista sijoituksista. Pääoma- ja velkapääomarahastojen osalta on kuitenkin huomioitava suljettujen rahastoihin liittyvät rajoitteet (irtautuminen ei välttämättä ole mahdollista).

1.9. Vaikuttamisen tavoitteet

LähiTapiola Varainhoidon omistajaohjauksen tärkein tavoite on vaikuttaa positiivisesti sijoituskohteisiin ja rahastokumppaneihin kannustamalla parempaan raportointiin, kunnianhimoisempaan tavoiteasetantaan, oleellisten kestävyystekijöiden, -riskien ja -haittojen huomioimiseen strategiassa ja liiketoiminnassa sekä proaktiiviseen toiminnan kehittämiseen kohti hiilineutraalia taloutta ja kestävää kehitystä.

Aktiivisen omistajuuden tavoitteena on edistää sijoitusten parempaa tuotto-riskisuhdetta, mikä edesauttaa asiakkaan määrittelemän kokonaisarvon maksimointia pitkillä tähtäimellä.

1.10. Eskalaatiopolitiikka

Erillisessä [eskalaatiopolitiikassa \(pdf\)](#) kuvataan LähiTapiola Varainhoidon salkunhoidossa toteutettavia prosesseja, jos salkunhoidossa tai

riskienhallinnassa havaitaan sijoituskohteisiin liittyviä kestävyys- tai maineriskejä tai muita epäselvyyksiä tai sijoituskohde ei yhteydenotoista huolimatta paranna toimintaansa toivotulla tavalla kohtuullisessa ajassa.

2. Osallistuminen yhtiökokouksiin ja äänestyspolitiikassa

Yhtiökokouksiin osallistuminen on yksi LähiTapiola Varainhoidon aktiivisen omistajuuden ja yrityksiin vaikuttamisen keinoja. Äänestyspolitiikka koskee suoraan osakkeisiin sijoittavien LähiTapiola-rahastojen sekä niiden omaisuuden- hoitoasiakkaiden omistuksia, jotka ovat hyväksyneet omistajaohjauksen periaatteiden mukaisen äänestyspolitiikan. LähiTapiola Varainhoito osallistuu yhtiökokouksiin omaisuudenhoitoasiakkaidensa valtuuttamana. Äänestyspolitiikkaa noudatetaan sekä suomalaisissa että ulkomaisissa sijoituksissa.

Äänestyspolitiikkaa ei sovelleta LähiTapiola-ryhmän mahdollisiin strategisiin sijoituksiin eikä LähiTapiola Varainhoito osallistu yhtiökokouksiin näiden sijoitusten osalta.

2.1. Yhtiökokoukset Suomessa

LähiTapiola Varainhoidon äänestyspolitiikka on yhdenmukainen Arvopaperimarkkinayhdistyksen laatiman Hallinnointikoodin kanssa. Suositamme, että yhtiöt lähtökohtaisesti noudattavat hallinnointikoodin suosituksia, myös raportoinnin ja läpinäkyvyyden osalta, huomioiden kuitenkin yhtiöiden koko ja resurssit. Lisäksi suositamme kansainvälisten hyvän hallintotavan parhaiden käytäntöjen noudattamista soveltuvin osin. Näitä suosituksia käsitellään tarkemmin kohdassa 2.2.

Alla käsitellään merkittävimpiä Suomen hallinnointikoodin suosituksia.

2.1.1. Yhtiön hallitus ja valiokunnat

Hallituksen jäseneksi valittavalla on oltava tehtävän edellyttämä pätevyys ja mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen. Hallituksen jäsenten lukumäärän ja hallituskokoonpanon on mahdollistettava hallituksen tehtävien tehokas hoitaminen. Hallituksessa on oltava molempia sukupuolia ja hallituksen jäsenten enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia. Tämän lisäksi vähintään kahden yhtiöstä riippumattoman hallituksen jäsenen on oltava riippumattomia myös yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Suositamme, että hallituksen puheenjohtajan ja toimitusjohtajan tehtävät on selvästi eriytetty. Lisäksi toimitusjohtajaa ei pääsääntöisesti pitäisi valita johtamansa yhtiön hallitukseen.

Hallitus päättää valiokuntien perustamisesta, jollei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä. Hallitus valitsee keskuudestaan valiokunnan jäsenet ja valiokunnan puheenjohtajan. Valiokunnassa on oltava vähintään kolme jäsentä. Jäsenillä on oltava valiokunnan tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja kokemus. Suositamme, että Hallitus perustaa palkitsemisvaliokunnan valmistelemaan toimitusjohtajan ja yhtiön muun johdon palkitsemis- ja nimitysasioita sekä yhtiön noudattamia palkitsemisen periaatteita ja nimitysvaliokunnan valmistelemaan hallituksen valintaa ja palkitsemista. Palkitsemis- ja nimitysvaliokunnan jäsenistä enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia. Toimitusjohtaja tai yhtiön muuhun johtoon kuuluva henkilö ei saa olla palkitsemis- tai nimitysvaliokunnan jäsen.

2.1.2. Palkitseminen

Yhtiöllä on oltava palkitsemispolitiikka, jossa määritellään periaatteet ja päätöksentekoprosessit yhtiön toimielinten eli hallituksen ja mahdollisen hallintoneuvoston sekä toimitusjohtajan ja mahdollisen toimitusjohtajan sijaisen palkitsemiselle. Palkitsemispolitiikka on esitettävä yhtiökokoukselle vähintään neljän vuoden välein ja aina, kun siihen tehdään olennaisia muutoksia. LähiTapiola Varainhoito voi äänestää sellaista palkitsemispolitiikkaa vastaan, jossa ei ole määritelty lyhyen ja pitkän tähtäimen palkitsemisjärjestelmien kriteereitä, ansaintajaksoa tai maksimitasoja riittävän selvästi tai joka mahdollistaa suhteettoman suuren palkitsemisen tai ei ole omiaan edistämään yhtiön pitkän tähtäimen taloudellista menestystä tai jossa ei ole kestävyystekijöihin liittyvää suoriutumismittaria.

LähiTapiola Varainhoito kannattaa yhtiön johdon palkitsemisjärjestelmiä, joiden avulla voidaan yhdenmukaistaa omistajien ja yhtiön johdon tavoitteita. Yhtiön ulkopuolisen hallituksen jäsenen palkitseminen on järjestettävä erikseen toimivan johdon palkitsemisesta. Hallituksen jäsenen osallistuminen samaan osakeperusteiseen palkitsemisjärjestelmään ei ole pääsääntöisesti perusteltua, sillä se voi heikentää valvontavelvollisuuden toteuttamista ja aiheuttaa eturistiriitoja.

2.2. Yhtiökokoukset Suomen ulkopuolella

LähiTapiola Varainhoidon äänestyspolitiikka perustuu kansainvälisesti hyväksytyihin hyvän hallintotavan parhaisiin käytäntöihin ja suosituksiin kuten Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) hyvän hallintotavan periaatteisiin ja International Corporate Governance Network -verkoston (ICGN) laatimiin globaaleihin hyvän hallintotavan periaatteisiin. Lisäksi huomioimme kansallisen lainsäädännön ja sääntelyn sekä paikalliset markkinastandardit ja hallinnointikoodit.

Varainhoito hyödyntää äänestyksessä Institutional Shareholder Services -yhtiön (ISS) äänestysalustaa ja -analyysia eurooppalaisen keskinäisen yhteistyökumppanin välityksellä. LähiTapiola Varainhoidon erityisiä äänestysohjeita sovelletaan tässä asiakirjassa määritetyt teemoja koskeissa äänestyksissä.

Alla käsitellään tärkeimmät ja yleisimmät aiheet, joista voidaan äänestää yhtiökokouksissa.

2.2.1. Operatiiviset asiat

Yhtiöjärjestyksen muuttaminen

LähiTapiola Varainhoito äänestää yhtiöjärjestyksen muutoksia vastaan kaikissa tapauksissa, joissa osakkeenomistajien oikeudet voisivat heikentyä, esimerkiksi ehdotusten hyväksymistä koskevat valtaenemmistövaatimukset sekä kynnyksarvon nostaminen osakkeenomistajan ehdotusten ottamiselle esityslistalle tai merkittävistä yhteensulautumisista ja yrityskaupoista äänestämiseksi.

Tilintarkastajat

Tilintarkastajien säännöllinen käyttäminen muihin kuin tilintarkastuspalveluihin (eli verotukseen liittyvät ja neuvontapalvelut), jotka maksavat enemmän kuin tilintarkastuspalkkio, herättää epäilyksen tilintarkastajan riippumattomuuden asianmukaisesta takaamisesta. Siksi LähiTapiola Varainhoito äänestää tilintarkastajille esitettäviä palkkioita tai tilintarkastajan uudelleen valintaa vastaan, jos muut kuin tilintarkastuspalkkiot ovat kohtuuttomasti tilintarkastuspalkkioita suuremmat useampana kuin yhtenä vuotena eikä tälle ole olemassa asianmukaista selitystä.

Vähintään kerran kymmenessä vuodessa on toteutettava tilintarkastusyhteisöä koskeva tarjouskilpailutus, ja LähiTapiola Varainhoito suosittaa, että samaa ulkoista tilintarkastusyhteisöä käytetään enintään

kymmenen vuotta.

Osingonjako

LähiTapiola Varainhoito äänestää osingonjakoehdotusta vastaan, jos maksua voidaan pitää kohtuuttomana ottaen huomioon yhtiön taloudellinen tilanne. LähiTapiola Varainhoito suosittaa, että osingonjakosuhteen ollessa jatkuvasti vähemmän kuin 30 prosenttia, yhtiö esittää osingonjakopolitiikassaan asianmukaiset perustelut valitulle käytännölle.

Tilinpäätöksen hyväksyminen

LähiTapiola Varainhoito äänestää yhtiön tilinpäätöksen hyväksymisen puolesta, edellyttäen, että se on julkaistu oikea-aikaisesti ja siihen liitetty tilintarkastuskertomus ei sisällä huomautuksia.

2.2.2. Yhtiön pääomarakenne

Osakepääoman korottaminen

LähiTapiola Varainhoito arvioi tapauskohtaisesti osakepääoman korottamista koskevia ehdotuksia. Pääsääntöisesti LähiTapiola Varainhoito kannattaa ehdotuksia, joissa osakkeiden liikkeellelaskun valtuutus ei ylitä (ennalta) sovittua rajaa.

Osakeantivaltuutukset

LähiTapiola Varainhoito äänestää tapauskohtaisesti osakeantivaltuutusehdotuksista arvioituaan annin osakemäärää lisäävän vaikutuksen. Osakeantivaltuutus, joka ei sisällä suunnattua antia ja joka on enintään 20 prosenttia yhtiön osakepääomasta, voidaan lähtökohtaisesti hyväksyä.

Osakkeiden takaisinostot

LähiTapiola Varainhoito äänestää yleensä puolesta, jos yhtiö esittää takaisinoston kohteeksi enintään 10 prosenttia liikkeelle lasketuista osakkeista. Hallituksen esitystä vastaan äänestäminen voi perustua esimerkiksi paikalliseen markkinasääntelyyn tai osakkeiden takaisinoston käyttämiseen vihamielisen yritysosaston estämiseen.

Etuosakkeet

LähiTapiola Varainhoito äänestää sellaisten etuosakkeiden ehdotettua liikkeellelaskua vastaan, joihin liittyy ylimääräisiä osinkoja, koska tämä voi vaarantaa yhdenvertaisuuden eri omistajaryhmien välillä ja vaikuttaa kielteisesti olemassa olevan osakesarjan osinkotuottoihin.

Osakesarjat ja äänivalta

Ääni per osake -periaatteen noudattaminen on olennaisen tärkeää, kun äänestetään osakesarjoilla, joihin liittyy erityisiä äänestysoikeuksia. LähiTapiola Varainhoito äänestää siksi lähtökohtaisesti kaikkia ehdotuksia vastaan, joissa vähemmistöomistajien vaikutusmahdollisuudet äänestämisen kautta voisivat heikentyä.

2.2.3. Yhtiön hallitus

Hallituksen jäsenten enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia. Lisäksi hallituksen on oltava riittävän monimuotoinen. Hallituksen valiokunnat (esimerkiksi tarkastus-, palkitsemis-, ja nimitysvaliokunta) ovat tärkeitä yhtiön hallituksen ajan tasalla pysymisen ja yhtiön tehokkaan valvonnan kannalta.

Tehokkaassa ja monimuotoisessa hallituksessa on molempien sukupuolen edustajia sekä iältään, taustoiltaan, rooleiltaan ja kokemukseltaan erilaisia henkilöitä. Yhtiön tulisi näin ollen antaa riittävästi tietoa kaikista hallituksen nykyisistä jäsenistä ja jäsen ehdokkaista, jotta osakkeenomistajat voivat suorittaa monimuotoisuusarvioinnin.

Kestävyystekijöihin liittyvä riskienhallinta ja valvonta

LähiTapiola Varainhoito äänestää yksittäisten hallituksen jäsenten valintaa vastaan tapauksissa, joissa

- on havaittavissa merkittävä hyvän hallintotavan, vastuunkannon tai riskienhallinnan pettäminen, mukaan lukien todistettavasti heikko ympäristö- ja sosiaalisten riskien kuten ilmastonmuutokseen liittyvien riskien valvonta tai
- on syytä epäillä jäsenen kykyä hyvään hallintoon ja osakkeenomistajien etujen edistämiseen, perustuen tietoon jäsenen toimista aikaisemmissa hallituspaikoissa.

Hallituksen ja valiokuntien riippumattomuus

LähiTapiola Varainhoito suosittaa riippumattomien jäsenten enemmistöä sekä hallituksessa että sen nimeämissä valiokunnissa. Jos näin ei ole, LähiTapiola Varainhoito äänestää ei-riippumattoman yhtiön ulkopuolisen hallituksen jäsenen valintaa vastaan.

Hallituksen jäsenen toimikauden pituus

LähiTapiola Varainhoito äänestää tapauskohtaisesti ehdotuksia vastaan, joissa on kyse sellaisten

hallituksen jäsenten uudelleenvallinnasta, jotka ovat hoitaneet toimea laissa tai yhtiöjärjestyksessä säädettyä tai paikallisessa hallintokoodissa suositeltua toimikautta pidempään. Periaatteesta voidaan poiketa esimerkiksi, jos on ehdottoman välttämätöntä muodostaa toimiva hallitus, joka ei muuten olisi asianmukaisen tasapainoinen. Nimittämisen hetkellä olisi selvennettävä, että kyseessä on väliaikainen nimitys, kunnes seuraaja on löydetty.

Useassa hallituksessa toimiminen

Hallituksen jäsenellä on oltava riittävästi aikaa hoitaa luottamustehtävänsä. Siksi äänestämisen sellaisen hallituksen jäsenten valintaa vastaan, jotka toimivat kohtuuttoman monissa muiden yhtiöiden hallituksissa, on aiheellista. Useassa hallituksessa toimimista koskevat vaatimukset ja parhaat käytännöt määritellään usein paikallisessa lainsäädännössä tai hallinnointikoodissa, ja siksi osakkeenomistajien tulisi saada tieto jäsenten ja jäsen ehdokkaiden hallituspaikkojen määrästä.

Lisäksi tulisi sallia hallituksen jäsenten yksittäiset valinnat yhteisvalinnan sijaan.

Osallistumisaktiiviteetti

Yhtiön tulisi raportoida yksittäisten hallituksen jäsenten osallistumisaktiiviteetti. Yhtiön tulisi myös esittää olennaiset perustelut, jos hallituksen jäsenen osallistumisaste hallituksen ja valiokunnan kokouksissa on ollut alle 75 prosenttia. Jos hallituksen jäsenellä on paljon hallituksen ulkopuolisia vastuita, osallistumisaktiiviteetti kertoo selkeästi jäsenen mahdollisuudesta osallistua hallituksen tehtävien hoitamiseen.

Hallituksen puheenjohtajan ja yhtiön toimitusjohtajan roolien eriyttäminen

LähiTapiola Varainhoito äänestää pääsääntöisesti hallituksen puheenjohtajan ja yhtiön toimitusjohtajan roolien yhdistämistä vastaan. Näiden kahden johtotehtävän yhdistäminen yhtiössä ei ole parhaiden käytäntöjen mukaista, koska yhtiö voi olla kykenemätön varmistamaan vallan ja valtuutuksen tasapainon hallituksessa ja välttämään vallan keskittymisen yhdelle henkilölle.

Hallituksen reagointi osakkeenomistajien aloitteisiin

LähiTapiola Varainhoito äänestää asiaankuuluvan yksittäisen hallituksen tai valiokunnan jäsenen uudelleenvallintaa vastaan, jos hallitus

ei ole ryhtynyt toimenpiteisiin sellaisen osakkeenomistajan aloitteen perusteella, joka on saanut osakkeenomistajien enemmistön tuen edellisessä yhtiökokouksessa (katso myös osakkeenomistajien aloitteita koskeva kohta 2.2.6).

Hallituksen monimuotoisuus

LähiTapiola Varainhoito äänestää nimitysvaliokunnan puheenjohtajan tai tapauskohtaisesti muiden hallituksen jäsenten uudelleen nimitystä vastaan, jos hallituksessa ei ole yhtään naispuolista jäsentä, huomioiden kuitenkin paikallinen markkinakäytäntö ja hallinnointikoodi.

Kestävyystekijät

LähiTapiola Varainhoito äänestää hallituksen jäsenten (uudelleen)valintaa vastaan, jos yhtiön tiedonanto kestävyystekijöistä on puutteellista ja kestävyysriskien hallinta ja/tai hillitseminen on riittämätöntä. LähiTapiola Varainhoito voi äänestää sellaisen hallituksen jäsenen uudelleenvalintaa vastaan, joka ei ole riittävästi käsitellyt olennaisia kestävyystekijöitä yhtiön strategiassa ja palkitsemispolitiikassa. Ilmastomuutoksen osalta LähiTapiola Varainhoito edellyttää erityisesti Climate Action 100+ -hankkeen kohteena olevien yhtiöiden strategian perustuvan ilmaston lämpenemisen rajaamiseen 1.5 asteeseen, Pariisin sopimuksen mukaisesti, ja/tai että yhtiöllä on suunnitelma saattaa kasvihuonekaasupäästöt nettona nolleen vuoteen 2050 mennessä.

Vastuuvapaus

LähiTapiola Varainhoito äänestää yleensä hallituksen vastuuvapauden myöntämisen puolesta. LähiTapiola Varainhoito ei puolla vastuuvapauden myöntämistä, jos luotettavasti ja tosiasialliseen tietoon perustuen voidaan todentaa, että hallitus ei ole täyttänyt velvollisuuksiaan tai hallituksen jäsenet eivät ole riittävästi hallinneet kestävyysriskejä.

2.2.4. Palkitseminen

Useissa maissa osakkeenomistajilla on joko neuvoantava tai sitova ääni palkitsemisjärjestelmiä ja palkitsemispolitiikkaa (sen täytäntöönpanoa) koskevassa äänestyksessä.

Palkitsemisen osalta keskeiset osatekijät ovat suorituskriteerit ja tavoitteiden saavuttamista koskevat hyvät tiedonantokäytännöt. Oleellisina kriteereinä voidaan pitää taloudellisia, ei-taloudellisia ja kestävyystekijöihin liittyviä

kriteerejä, jotka palkitsevat yrityksen tarkoituksen, strategian ja tavoitteiden mukaisesta toiminnasta. Palkkion tulee perustua asianmukaiseen suoriutumiseen (pay-for-performance) ja korostaa pitkän aikavälin omistaja-arvon luomista.

Heikosta suoriutumisesta (pay-for-failure) palkitseminen on aina syy äänestää vastaan. Jos yhtiön liiketoimintaan kohdistuu vakavia ja todistettuja ristiriitoja, sen on rajoitettava bonuspalkkoja kyseisen vuoden ajalta osoittaakseen, että tilanne on otettu huomioon. Jos näin ei tapahdu, LähiTapiola Varainhoito äänestää ehdotusta vastaan.

Yhtiöiden tulisi ylläpitää riippumatonta ja tehokasta palkitsemisvaliokuntaa, joka auttaa välttymään järjestelyiltä, joissa henkilö palkitaan heikosta suoriutumisesta.

Vähimmäisvaatimukset

LähiTapiola Varainhoito on määrittänyt joukon vähimmäisvaatimuksia, jotka koskevat hyvää suorituserusteista palkitsemista.

LähiTapiola Varainhoito äänestää sellaisia palkitsemisjärjestelmiä vastaan, jotka sisältävät

- tulospalkkausjärjestelmiä, joiden osalta ei ole julkaistu mitään suorituskriteerejä;
- pitkän aikavälin tulospalkkausjärjestelmiä, joiden tarkastelujakso on alle 3 vuotta;
- tulospalkkiomahdollisuuksia ilman määriteltyä ylärajaa;
- järjestelmiä, joiden osalta palkitsemisvaliokunnalla tai hallituksella on paljon harkintavaltaa;
- kertaluonteisia harkinnanvaraisia maksuja johtajille ilmoittamatta selkeää perustetta ja/ tai suorituskriteerejä, esimerkiksi nimittämiseen tai työntekijöiden sitouttamiseen liittyvien palkkioiden yhteydessä;
- ehdotuksia, joiden tavoitteena on vahvistaa kultaisia kädenpuristuksia, erityisesti kun niihin liittyy kohtuuttomia rahallisia irtisanomiskorvauksia;
- ehdotuksia peruspalkan korottamiseksi yli inflaatiovauhdin ilman olennaisia perusteluja.

Kestävyystekijät

Kestävyystekijöihin liittyvien palkitsemiskriteerien on oltava yrityksen toiminnalle olennaisia ja mitattavia. LähiTapiola Varainhoito edellyttää, että yrityksellä on vähintään yksi kestävyystekijöihin liittyvä suoriutumismittari palkitsemispolitiikassa. Muussa tapauksessa LähiTapiola Varainhoito

äänestää palkitsemispolitiikan tai -raportin hyväksymistä vastaan. LähiTapiola Varainhoito edellyttää siirtymäsuunnitelmaa osana yhtiön strategiaa ja palkitsemispolitiikkaa erityisesti energia- ja kaasuyhtiöiltä sekä kemian, metalliteollisuuden, rakennusmateriaali- ja sementtialan yhtiöiltä, joiden hiilipäästöt ovat merkittäviä sekä Climate Action 100+ -hankkeen kohdeyhtiöiltä. Muussa tapauksessa LähiTapiola Varainhoito äänestää palkitsemispolitiikan hyväksymistä vastaan.

LähiTapiola Varainhoito edellyttää erityisesti Access to Medicine -indeksiin kuuluvilta lääke- ja terveydenhoitoalan yhtiöiltä, että ne sisällyttävät strategiaansa lääkkeiden, rokotusten ja diagnostiikan saatavuuden ja määrittelevät tavoitteelle mittarin palkitsemispolitiikassa. Muussa tapauksessa LähiTapiola Varainhoito äänestää palkitsemispolitiikan hyväksymistä vastaan.

Irtisanomiskorvaus

LähiTapiola Varainhoito äänestää vastaan irtisanomiskorvausta tai korvausta yrityskauppatilanteessa (Change-of-control), jonka määrä on yli 100 % peruspalkasta tai joka on paikallista markkinakäytäntöä korkeampi.

Tulospalkkion suhde kiinteään vuosipalkkaan

Jos yhtiö kuuluu eurooppalaisen vakavaraisuusdirektiivin (CRD IV) piiriin, osakkeenomistajien äänestys suurimmasta mahdollisesta tulospalkkion suhteesta kiinteään vuosipalkkaan on yhtiötä sitova. LähiTapiola Varainhoito äänestää tulospalkkion 100 prosentin enimmäisrajan puolesta ja vastustaa ehdotuksia yli 100 prosenttia vuosipalkasta ylittävistä tulospalkoista.

Toimivan johdon osakkeenomistukset

Varainhoito kannattaa yhtiön johdon palkitsemisjärjestelmiä, joiden avulla voidaan yhdenmukaistaa omistajien ja johdon tavoitteita. Siksi LähiTapiola Varainhoito kannustaa yritysjohtoa kartuttamaan osakeomistuksiaan ennalta sovittuun määrään kiinteästä vuosipalkasta. LähiTapiola Varainhoito ei kuitenkaan hyväksy yhtiölainojen käyttämistä osakkeiden hankintaan yhtiön johdolle.

Yhtiön ulkopuolisten hallituksen jäsenten osakkeenomistukset

Vaikka kyseessä on yleinen käytäntö joissain

maissa, LähiTapiola Varainhoito voi äänestää sellaisia palkitsemisehdotuksia vastaan, joissa myönnetään osakkeita tai osakeoptioita yhtiön ulkopuolisille hallituksen jäsenille, koska niiden myöntäminen voi vaarantaa riippumattomuuden ja vaikuttaa pitkällä aikavälillä päätöksentekoon.

2.2.5. Muut asiat

Yrityskaupat ja yhteensulautumiset

LähiTapiola Varainhoito äänestää tapauskohtaisesti yrityskaupoista ja yhteensulautumisista. Ehdotuksen rahoitusta ja strategiaa koskevat perustelut käydään läpi yhtiötä seuraavan LähiTapiola Varainhoidon salkunhoitajan kanssa. Myös vähemmistöomistajien oikeuksien turvaaminen, mahdolliset eturistiriidat ja hyvän hallintotavan periaatteiden toteutuminen transaktion jälkeen otetaan huomioon.

Yrityskaupan estomekanismit

LähiTapiola Varainhoito äänestää yleensä yrityskaupan estomekanismeja vastaan erityisesti silloin, jos osakkeenomistajien oikeudet ja mahdollisuus yrityskauppaan tai yhteensulautumiseen voisivat vaarantua.

Lähipiiriliiketoimi

LähiTapiola Varainhoito äänestää tapauskohtaisesti lähipiiriläisten välisten kaupallisten liiketoimien hyväksymisestä liiketoimen aiheellisuuden perusteella.

Vihreän siirtymän suunnitelmat

Useat yhtiöt tuovat yhtiökokoukselle neuvoo-antavaan äänestykseen vihreän siirtymän suunnitelmansa (Climate transition plan). LähiTapiola Varainhoito äänestää sellaisten suunnitelmien puolesta, jotka ovat Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteiden mukaisia (1.5 asteen lämpenemisen skenaario).

Yhtiökokousten järjestäminen virtuaalisesti tai hybridinä (virtuaalisen ja fyysisen kokouksen yhdistelmä)

LähiTapiola Varainhoito puoltaa pääsääntöisesti ehdotuksia järjestää yhtiökokoukset virtuaalisen ja fyysisen kokouksen yhdistelmä. Ehdotukset järjestää yhtiökokoukset täysin virtuaalisesti arvioidaan tapauskohtaisesti, varmistaen että kokouksessa täyttyvät osakkeenomistajien oikeudet samassa määrin kuin fyysisissä kokouksissa.

2.2.6. Osakkeenomistajien aloitteet

Monissa maissa osakkeenomistajille annetaan mahdollisuus lisätä asioita yhtiökokouksen esityslistalle.

Kestävyystekijöihin liittyvät ehdotukset

LähiTapiola Varainhoidon kestävän sijoitustoiminnan fokusalueet ovat kestävä kehitys ja ilmastonmuutos. Yhtiöihin liittyviä tärkeitä teemoja ovat muun muassa ihmis- ja työoikeudet, terveys, ilmastonmuutos, luonnon monimuotoisuus ja ympäristö.

LähiTapiola Varainhoito äänestää pääsääntöisesti yllä oleviin teemoihin liittyvien osakkeenomistajien ehdotusten puolesta. LähiTapiola Varainhoito äänestää vastaan tapauksissa, joissa osakkeenomistajan ehdotusta voidaan pitää liian ohjaavana, kohtuuttoman työläänä (esimerkiksi liian lyhyet määräajat) tai mahdottomana toteuttaa ottaen huomioon yhtiön päivittäisen liiketoiminnan luonne.

LähiTapiola Varainhoito äänestää etenkin sellaisten ehdotusten puolesta, jotka kannustavat

- toimintasuunnitelmaan ja/tai raportointiin muovin käytön vähentämiseksi
- toimintasuunnitelmaan ja/tai raportointiin ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi
- raportoimaan toimista metsäkadon estämiseksi toimitusketjuissa ja toimien tehokkuudesta
- sisällyttämään liiketoimintaperiaatteisiin luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen liittyviä vaateita yhtiön toimitusketjuille
- raportoimaan toimista, joita yritys on tehnyt karsiakseen lääketieteessä tärkeiden antibioottien käyttöä lihantuotannossa
- raportoimaan yrityksen uudistuksista terveydenhuoltoon liittyen
- raportoimaan toimista häirinnän ja syrjinnän estämiseksi työpaikalla
- toteuttamaan arvioinnin ihmisoikeusriskeistä.

Kestävyystekijät tulostittarina

LähiTapiola Varainhoito äänestää sellaisten ehdotusten puolesta, joilla sisällytetään kestäväystekijät tulostittariksi ylemmän johdon palkitsemisjärjestelmiin. Tämä koskee erityisesti yhtiöitä, jotka kohtaavat enemmän kestäväystekijöihin liittyviä ristiriitatilanteita. Kuten kaikissa palkitsemisehdotuksissa, kestäväystekijöihin liittyvien kriteerien täytyy olla tiukkoja ja mittareista ja tavoitteista täytyy antaa asianmukaisesti tietoa.

Poliittiset lahjoitukset

Tiedonantovelvollisuuden ja läpinäkyvyyden parantamiseksi LähiTapiola Varainhoito äänestää puolesta tapauksissa, joissa osakkeenomistajan ehdotuksen tavoitteena on lisätä yhtiön tiedonantoa poliittisista tuista.

Omistajaohjauksen periaatteet on hyväksytty LähiTapiola Varainhoidon johtoryhmän kokouksessa 16.2.2024 ja vahvistettu hallituksen kokouksessa 15.4.2024.